

Q3

20

Liikevaihto laski, kannattavuus kehittyi positiivisesti, rahoitusasema säilyi vakaana

Yhtiö noudattaa arvopaperimarkkinalain mukaista puolivuosisiraportointia ja tavanomaisesti julkistaa vuoden kolmen ja yhdeksän ensimmäisen kuukauden osalta liiketoimintakatsaukset, joissa esitetään yhtiön taloudellista kehitystä kuvaavat keskeiset tiedot. Suunnitteilla olevan merkintäoikeusannin takia tämän liiketoimintakatsaus on poikkeuksellisesti laadittu tavanomaista laajempaan IAS 34 -standardin mukaisesti.

Yhteenveto tammi-syyskuu 2020

KONSERNI	7-9/ 2020	7-9/ 2019	1-9/ 2020	1-9/ 2019	1-12/ 2019
Liikevaihto, Meur	120,4	151,5	374,9	397,8	667,7
Liikevaihdon muutos -%	-20,5 %	-23,5 %	-5,8 %	-18,8 %	-7,5 %
Liiketulos, Meur	-2,6	-14,4	-7,8	-41,9	-41,8
Liiketulos, % liikevaihdosta	-2,2 %	-9,5 %	-2,1 %	-10,5 %	-6,3 %
Kauden tulos, Meur	-3,2	-13,4	-9,0	-36,1	-35,7
Tilauskanta kauden lopussa, Meur	512,8	652,5	512,8	652,5	481,8
Osakekohtainen tulos, Eur	-0,06	-0,23	-0,16	-0,62	-0,61
Rahavarat, Meur ¹⁾	57,5	31,0	57,5	31,0	59,2
Korolliset velat, Meur	161,8	262,8	161,8	262,8	189,2
Korollisista veloista vuokrasopimusvelkoja, Meur	55,3	80,7	55,3	80,7	46,8
Omavaraisuusaste, %	31,3 %	24,1 %	31,3 %	24,1 %	29,6 %
Nettovelkaantumisaste, %	101,3 %	206,7 %	101,3 %	206,7 %	115,9 %
Omavaraisuusaste ilman IFRS 16 vuokrasopimusvelkoja, %	37,7 %	29,2 %	37,7 %	29,2 %	33,8 %
Nettovelkaantumisaste ilman IFRS 16 vuokrasopimusvelkoja, %	47,5 %	134,8 %	47,5 %	134,8 %	74,1 %

¹⁾ Rahavarat eivät sisällä talletusvakuuksia (21,6 miljoonaa euroa 30.9.2020), jotka on annettu RCF-luottolimiitin, urakka- tai muiden vastuiden vakuudeksi. Talletusvakuudet esitetään taseessa saamisissa.

- Tammi-syyskuun liikevaihto pieneni 5,8 % edellisvuoden vastaavasta ajanjaksosta ja oli 374,9 (397,8) miljoonaa euroa. Liikevaihto laski molemmilla palvelualueilla.

- Liiketulos oli -7,8 (-41,9) miljoonaa euroa. Liiketulokseen vaikutti myönteisesti edellisvuoden tappiollisten hankkeiden päättyminen. Tulosta painoivat vielä meneillään olevat heikkokatteiset koulu- ja hoivahankkeet, Ruotsin

toiminnan tappiot sekä yksi tappiollinen peruskorjaushanke.

- Taseasema pysyi vakaana. Katsauskauden päättyessä korollisten velkojen määrä ilman IFRS16 mukaisia vuokrasopimusvelkoja oli 106,5 miljoonaa euroa (142,4 miljoonaa euroa 31.12.2019) ja kassavarat 57,5 miljoonaa euroa (59,2 miljoonaa euroa 31.12.2019). Kassavaroja pienentää yhteensä 21,6 miljoonan euron rahavarojen panttaus RCF-luottolimiitin sekä urakka-, takuu- ja muiden vastuiden vakuudeksi.

- Tilauskanta kasvoi 512,8 miljoonaan euroon (481,8 miljoonaa euroa 31.12.2019). Tilauskanta kasvoi Asunnot-palvelualueella, mutta laski Toimitilat-palvelualueella.

- Hyvinvointitilat-palvelualue siirtyi operatiivisesti 1.5.2020 alkaen osaksi kahta muuta palvelualueetta.

Hoivarakentaminen siirtyi osaksi Asunnot-palvelualueetta ja koulurakentaminen osaksi Toimitilat-palvelualueetta.

Katsauskauden ja vertailukausien tiedot on oikaistu tätä rakennetta vastaavaksi.

LIKEVAIHTO PALVELUALUEITTAIN, MEUR

	1-9/2020	1-9/2019	Muutos	1-12/2019
Toimitilat	129,1	150,1	-14,0 %	201,8
Asunnot	245,8	247,7	-0,8 %	465,9
Yhteensä	374,9	397,8	-5,8 %	667,7

Toimitusjohtaja Hannu Lehto:

”Kuluvana vuonna olemme jatkaneet toimintamalliemme kehittämistä ja keskittyneet erityisesti projektien operatiivisen hallinnan parantamiseen. Tässä olemme edenneet hyvin, mistä yhtenä osoituksena on uusien projektien eteneminen suunnitelmien mukaisesti. Olemme tehneet korjaavia toimenpiteitä, joiden seurauksena tulokset kehitys on edennyt tavoitettamme kohti, mutta tuottavuuden osalta työ ja kehittäminen jatkuu. Tämän vuoden tulosta rasittavat edelleen edellisellä tilikaudella aloitettujen heikkokatteisten tai tappiollisten projektien loppuunsaattamisen kustannukset.

Koronapandemia ja yleisesti heikentynyt taloudellinen tilanne on tuonut markkinoille epävarmuutta, mutta kauppa on käynyt suhteellisen tasaisesti ja olemme saaneet uusia isojakin kauppvoja, kuten 392 asunnon portfolion rakentaminen Kojamolle ja yli 300 asunnon portfolion rakentaminen NREP:lle. Tilauskanta kauden lopussa oli 513 miljoonaa euroa, mikä on 31 miljoonaa euroa korkeampi kuin vuoden alussa.

Rahoitusasemamme on kehittynyt suotuisasti. Nettokäyttöpääomasta vapautuvilla pääomilla olemme lyhentäneet korollista velkaa ja kassavaramme ovat samanaikaisesti pysyneet hyvällä tasolla. Tämä näkyy taseen tunnuslukujen parantumisena. Olemme valmistelemassa merkintäetuoikeusantia, joka on tarkoitus toteuttaa vielä tämän vuoden puolella. Anti toteutuessaan parantaa rahoitusasemaamme ja vahvistaa kykyämme toteuttaa Lehdon modulaarista tehdasvalmisteisiin elementteihin perustuvaa rakentamistapaa hyödyntävää strategiaa.

Lehdon strategiset kulmakivet ovat ennallaan, mutta olemme päivittäneet strategiamme painopisteitä vuosille 2021 – 2023. Siinä aikaisempaa suuremman painoarvon saa puurakentaminen. Puukerrostalojen kysyntä näyttää lisääntyvän ja niissä yhdistyy Lehdon kilpailukykyyn keskeiset elementit: suunnittelun johtaminen, vakiointi, teollinen valmistus sekä digitaliset prosessit ja palveluketju. Puukerrostalot vastaavat myös erinomaisesti ekologisuuden ja kestävä kehityksen vaatimuksiin.

Alkavalla kolmen vuoden strategiakaudella tavoittelemme ensisijaisesti kannattavuuden parantamista ja pyrimme merkittävästi kasvattamaan puukerrostalojen suhteellista osuutta asuntotuotannosta.”

Vuoden 2020 näkymät

Lehto perui vuoden 2020 taloudellista näkymää koskevan ohjauksensa 7.4.2020 julkistetun pörssitiedotteen mukaisesti. Ohjauksen perumisen taustalla oli koronaviruspandemian seurauksena Lehdon liiketoimintaympäristön epävarmuuden lisääntyminen ja näkyvyyden heikentyminen. Vaikka koronapandemiolla ei toistaiseksi ole ollut Lehdon liiketoimintaan merkittäviä suoria vaikutuksia, niin liiketoimintaympäristöön on liittynyt paljon epävarmuuksia.

Lehdon arvion mukaan kuluvan vuoden viimeisen neljänneksen liikevaihtoon ja liikevoittoon kohdistuvat merkittävät epävarmuustekijät ovat tunnistettavissa ja Lehto antaa viimeistä neljännestä koskevan taloudellisen ohjauksen.

Lehto arvioi, että vuoden viimeisen neljänneksen liikevaihto on noin 150–170 miljoonaa euroa, ja että viimeisen vuosineljänneksen liiketulos on positiivinen. Näkymä perustuu yhtiön tämänhetkiseen näkemykseen meneillään olevien rakennushankkeiden etenemisestä ja omaperusteisten asuntojen myynnin kehittymisestä. Keskeisin liikevaihtoon ja liiketulokseen vaikuttava epävarmuustekijä on yhden omaperusteisen asuntohankkeen valmistumisaikataulu vuodenvaihteessa. Hankkeen arvioidaan valmistuvan vuoden viimeisellä viikolla ja hankkeen koko liikevaihto ja kate tuloutuu sen valmistumishetkellä.

Lehdon 2021-2023 strategia

Lehdon strategia ulottuu vuoden 2023 loppuun asti. Erityisinä painopistealueina strategiakaudella ovat suunnittelu ja tuotteistaminen, tehdasvalmistus ja tuottava työmaa, kestävä rakentaminen, aktiivinen myynti, konseptoidut tuotteet ja palvelut, digitaalisuuden hyödyntäminen, asiakaskokemuksen kehittäminen sekä ammattitaidon ja positiivisen työilmapiirin kehittäminen.

Lehto tavoittelee strategiakaudella ensisijaisesti kannattavuuden voimakasta parantamista ja Lehdon tavoitteena on merkittävästi kasvattaa puukerrostalojen suhteellista osuutta yhtiön asuntotuotannosta.

Strategiakaudella yhtiö tutkii mahdollisuuksia laajemmin hyödyntää tehdasvalmisteisiin tilaelementteihin liittyvää osaamista myös muualla kuin asuntotuotannossa, toimia väliaikaisten moduulirakenteisten tilojen vuokraajana ja tarjonnan laajentamista elinkaaripalveluihin.

Lehto on asettanut seuraavat pitkän aikavälin, yli strategiakauden ulottuvat taloudelliset tavoitteet:

- Keskimäärin 10 – 20 % vuosittainen liikevaihdon kasvu
- Keskimäärin noin 10 % liikevaihdosta oleva liikevoitto
- Vähintään 35 % omavaraisuusaste (ilman IFRS16 mukaisia vuokrasopimusvelkoja)
- Osingonjako noin 30 – 50 % tilikauden tuloksesta.

Lehto arvioi, että vuoden 2023 loppuun asti ulottuvalla strategiakaudella yhtiön liikevaihto ja liikevoitto tulevat olemaan pitkän aikavälin tavoitteita alhaisempia, sillä yhtiö keskittyy ensisijaisesti perusprosessiensa kehittämiseen ja rakentamisen markkinan odotetaan laskevan tulevina vuosina. Vuoden 2023 loppuun asti ulottuvan strategiakauden alussa yhtiö ei tavoittele liikevaihdon kasvua vaan keskittyy kannattavuuden parantamiseen. Yhtiö tavoittelee liikevaihdon kasvua ja kannattavuuden edelleen parantamista vuosina 2022 – 2023.

Liiketoiminnan kehitys katsauskaudella

LIIKETOIMINTAYMPÄRISTÖ

Vuonna 2019 Suomen rakennusmarkkinan koko oli yhteensä 36,2 miljardia euroa, kun vuonna 2018 vastaava luku oli 35,0 miljardia euroa. Tämä merkitsi 3,4 prosentin vuosittaista kasvua vuodesta 2018. ¹ Koronaviruspandemian aiheuttama epävarmuus saattaa vaikuttaa negatiivisesti rakennusmarkkinan kehitykseen Suomessa.

Valtiovarainministeriön rakennusalan suhdanneryhmän syyskuun 2020 katsauksen mukaan koronaviruspandemia on vaikuttanut toistaiseksi rakentamiseen odotettua vähemmän ja poiketen monista muista aloista rakentamisen tuotanto kasvoi koko alkuvuosipuoliskon 2020 ajan. Epävarmoista näkymistä johtuen Valtiovarainministeriön rakennusalan suhdanneryhmä arvioi kuitenkin koko vuoden 2020 rakentamisen tuotannon jäävän lähelle viime vuoden tasoa ja vuoden 2021 tuotannon vähenevän edelleen. Tuotannon vuosimuutoksen ennustehaarukka vuodelle 2020 on -1 – +1 prosenttia ja vuodelle 2021 -3 – -5 prosenttia. Suhdanneryhmä ennustaa asuntorakentamisen määrän alenevan hallitusti. Vuodelle 2020 uusien asuntojen aloitusmäärän ennustetaan olevan 33 000 – 34 000 ja vuodelle 2021 noin 30 000 kappaletta. Suhdanneryhmän arvion mukaan toimitilarakentamisen aloitusmäärät kääntyvät tänä vuonna laskuun rakennuslupien voimakkaan vähenemisen vuoksi. ²

Lehto toimii Suomen rakennusmarkkinoilla pääasiallisesti uudisrakentamisessa, jonka markkinan koko oli 15,4 miljardia euroa vuonna 2019. Tämä markkina jakautui 7,0 miljardin euron asuntorakentamismarkkinaan ja 8,4 miljardin euron toimitilarakennusmarkkinaan. Lisäksi Yhtiö toteuttaa korjausrakentamiseen kuuluvia putkiremontteja. Rahoituksen saatavuus on vaikeutunut katsauskauden aikana. Tämä on näkynyt erityisesti omaperusteisten asuntokohteiden rahoituksen saatavuudessa ja asiakkaiden vaikeutena saada rahoitusta toimitilahankkeilleen. Rakennusalalla on vakiintunut käytäntö, jossa ulkopuoliset takauslaitokset järjestävät takauksen rakennusyhtiön urakka- ja takuuvastuiden vakuudeksi. Katsauskaudella myös tällaisten takauksien saatavuus on vaikeutunut.

TOIMITILAT

Toimitilat-palvelualueella Lehto rakentaa toimistotiloja, myymälätiloja, logistiikka-, varasto- ja tuotantotiloja, vapaa-ajan tiloja ja suuria kauppa- ja toimintakeskuksia. Toimitilat suunnitellaan asiakkaan tarpeisiin ja niiden toteutuksessa hyödynnetään Lehdon kehittämiä tai hyväksi havaitsemia rakenne- ja tilaratkaisuja. Palvelualueen asiakkaina on paikallisia, valtakunnallisia ja kansainvälisiä toimijoita.

Valtaosa Toimitilat-palvelualueen liiketoiminnasta tapahtuu suunnittele ja toteuta -mallilla, jossa Lehto vastaa niin suunnittelusta kuin itse rakentamisesta. Lehto toteuttaa myös joitakin toimitilakohteita omaperusteisesti, jolloin Lehto hankkii tontin, suunnittelee ja rakentaa kohteen joko kokonaan tai osittain omalla riskillään.

1.5.2020 alkaen Toimitilat-palvelualueeseen on sisällytetty lakkautetun Hyvinvointitilat-palvelualueen koulu- ja päiväkotiliiketoiminta, jossa Lehto suunnittelee ja rakentaa päiväkoteja sekä kouluja valtakunnallisten päiväkotiopeaattoreiden sekä kuntien tarpeisiin.

Liiketoiminnan kehitys katsauskaudella

Palvelualueen liikevaihto laski 14,0 % vertailukaudesta 129,1 (150,1) miljoonaan euroon. Liikevaihdon laskun pääsyyinä on merkittävästi laskenut peruskorjausrakentamisen volyyymi sekä vertailukauden volyymin nostavasti vaikuttanut Ideaparkin suurhanke.

Katsauskaudella valmistui ja luovutettiin 15 (19 kohdetta 1-9/2019) toimitilakohdetta, joista suurimpana liikerakennus Vantaalle. Katsauskauden päättyessä rakenteilla oli 14 kohdetta, joista merkittävimpiä ovat kolme hotellihanketta pääkaupunkiseudulla ja Fennovoiman toimistorakennus Pyhäjoella.

¹ Lähde: Rakennusteollisuus RT (Suhdannekatsaus, Toukokuu 2020, Lokakuu 2019)

² Valtiovarainministeriö, Rakennusalan suhdanneryhmä (Rakentaminen 2020–2021, Rakennusalan suhdanneryhmä, syyskuu 2020).

Kaudella allekirjoitettiin uusia urakkasopimuksia 104,6 miljoonalla eurolla ja tilauskanta laski 188,3 miljoonaan euroon (210,9 miljoonaa euroa 31.12.2019).

Koronakriisin seurauksena joidenkin hankkeiden käynnistämistä lykättiin ja joidenkin neuvotteluvaiheessa olleiden hankkeiden sopimusneuvottelut pysäytettiin. Ennen kriisiä käynnistyneet hankkeet ovat edenneet suunnitelmien mukaisesti, eikä projektien toteutukseen ole tullut merkittäviä häiriöitä.

Lehto on yhdessä Jyväskylän kaupungin kanssa kehittänyt Hippos2020-hanketta. Koronakriisin seurauksena hankkeeseen liittyvät epävarmuudet ovat lisääntyneet, mutta Lehto ja Jyväskylän kaupunki kehittävät edelleen hanketta.

Peruskorjaustoiminta

Lehdon Korjausrakentaminen-palvelualue lakkautettiin vuoden 2019 alussa ja meneillään olevat peruskorjausprojektit siirrettiin Toimitilat-palvelualueelle loppuun saatettaviksi. Suuret tappiolliset projektit valmistuivat vuoden 2019 loppupuolella.

Toimitilat-palvelualueella on toteutettavana vielä kaksi aikaisempaan sitoumukseen perustuvaa peruskorjaushanketta. Ensimmäinen hankkeista on noin 30 miljoonan euron arvoinen peruskorjausrakka, jossa vanha toimistokiinteistö saneerataan ja muutetaan hotellikäyttöön. Hankkeen kate on tavoitetasolla, työt ovat käynnissä ja etenevät suunnitelmien mukaisesti. Toinen hanke on noin 15 miljoonan euron urakka, jossa vanhat opetustilat saneerataan ja muutetaan asuinkäyttöön. Hanke käynnistyi katsauskauden aikana ja hankkeen arvioidaan muodostuvan tappiolliseksi. Hankkeen arvioitu tappio, -1,0 miljoonaa euroa, on kirjattu kuluksi katsauskauden tulokseen.

Jatkossa uusia peruskorjaushankkeita tehdään valikoidusti vain siinä tapauksessa, että korjaaminen liittyy uudisrakentamishankkeisiin tai kun ne ovat merkityksellinen osa suurempaa kaupallista kokonaisuutta.

Koululiiketoiminta

Koululiiketoiminta siirtyi operatiivisesti 1.5.2020 osaksi Toimitilat-palvelualueetta. Koulu- ja päiväkotiliiketoiminnan volyyymi oli vertailukautta matalampi Ruotsin Botkyrka-päiväkotihankkeen tuloutuessa vertailukaudella 2019. Katsauskaudella valmistui ja luovutettiin kolme koulua (3) ja kaksi päiväkotia (0). Katsauskauden päättyessä rakenteilla oli kolme koulua (5) ja yksi päiväkoti (2).

Inarin kunta ja Lehto Group allekirjoittivat 11.6.2020 sopimuksen uuden koulukeskuksen rakentamisesta Ivaloon. Rakentaminen on aloitettu kesän aikana. Koulukeskus toteutetaan elinkaarihankkeena, johon sisältyy uudisrakentamisen lisäksi ylläpito- ja käyttäjäpalvelut 20 vuoden ajan sekä vanhan koulurakennuksen purkaminen. Lehto on hankkimassa kumppania hankkeen elinkaarivaiheiden toteuttamiseksi.

ASUNNOT

Asunnot-palvelualueella Lehto rakentaa asuinkerrostaloja kasvukeskuksissa sekä tekee putkiremontteja pääosin pääkaupunkiseudulla. Lehdon lakkautetun Hyvinvointitilat-palvelualueen hoivaliiketoiminta siirrettiin Asunnot-palvelualueelle 1.5.2020. Merkittävä osa Lehdon asuntorakentamisesta on omaperusteista tuotantoa, jossa Lehto suunnittelee ja rakentaa kohteet hankkimilleen maa-alueille ja myy valmiit asunnot asiakkaille. Asiakkaina on yksityishenkilöitä sekä yksityisiä ja institutionaalisia sijoittajia. Lehdon asunnot on jaettu kahteen tuoteperheeseen: puurakenteisiin ja betonirakenteisiin.

Suurin osa, yli 70 %, Lehdon asuntokohteista on betonirakenteisia kerrostaloja, joiden toteutuksessa hyödynnetään Lehdon kehittämää ja valmistamaa keittiö- kylpyhuonemoduulia. Moduuli sisältää asuntoon ja rakennukseen sisältyvät keskeiset sähkö, vesi-, lämpö-, ilmastointi- ja viemärintiratkaisut. Moduulit rakennetaan täysin valmiiksi

Lehdon omissa tehtaissa ja kuljetetaan valmiina rakennuspaikalle, missä ne lasketaan katon kautta rakennuksen sisään ja kytketään toisiinsa. Tämä rakentamistapa nopeuttaa rakentamisen aikataulua, parantaa laatua ja tuottaa kustannussäästöjä.

Kasvava osa Lehdon asuntotuotannosta on puuelementtirakenteisia kerrostaloja. Tämän tuoteperheen asunnot valmistetaan tehtaassa tilaelementteinä, joissa asunnon sisäpinnat ovat täysin valmiit jo tehtaalta lähtiessä. Tilaelementit ovat itsekantavia moduuleja, jotka rakennetaan tehtaissa ja kokoonpannaan työmaalla. Puurakenteisissa asuinkerrostaloissa teollisen esivalmistuksen osuus on huomattavasti korkeampi kuin betonista rakennetuissa asuinkerrostaloissa.

Hoivaliiketoiminnassa Lehto suunnittelee ja rakentaa hoivakoteja ja palveluasumisen yksikköjä hoivaoperaattoreiden sekä kuntien tarpeisiin. Rakennushankkeet toteutetaan joko tavanomaisena rakennusurakkana tai sijoittajakauppana, jolloin Lehto tekee vuokrasopimuksen palveluoperaattorin kanssa ja myy valmiin kiinteistön jollekin alan kiinteistöihin sijoittavalle taholle. Valtaosa hoivakohteista on 1-2-kerroksisia betoni- tai puurakenteisia rakennuksia. Jatkossa hoiva- ja palveluasuminen laajentaa Lehdon tarjoomaa myös keskustojen ja lähiöiden suuremmissa hankekokonaisuuksissa.

Liiketoiminnan kehitys katsauskaudella

Asunnot-palvelualueen liikevaihto sisältäen hoivaliiketoiminnan laski 0,8 % vertailukaudesta 245,8 (247,7) miljoonaan euroon. Asuntorakentamisen liikevaihto on laskenut omaperusteisissa hankkeissa ja kasvanut urakkahankkeissa. Urakkahankkeisiin sisältyy saksalaisen DWS:n asuntoportfolioon kuuluvien kahden asuntokohteen luovutus maaliskuussa ja yhden syyskuussa. Hoivaliiketoiminnan ja putkiremonttien liikevaihto on laskenut vertailukaudesta.

Asuntorakentaminen

Katsauskaudella myytiin 1 677 asuntoa, joista valtaosa liittyi urakkahankkeisiin. Myydyistä asunnoista 322 liittyi DWS-portfolioon. Tammi-helmikuussa asuntojen kauppa kuluttajille ja piensijoittajille kävi ennakoidusti, mutta koronakriisin seurauksena kysyntä selvästi väheni maaliskokuussa palaten takaisin ennakoidulle tasolle kesän aikana.

Myydyt asunnot katsauskaudella, kpl	1-9/2020	1-9/2019	1-12/2019
Urakka	1 311	277	338
Omaperusteiset	366	1 157	1 499
Myydyt asunnot katsauskaudella yhteensä	1 677	1 434	1 837

Kaudella valmistui 928 (1 487) asuntoa ja aloitettiin 1 282 (835) uuden asunnon rakentaminen. Yli 65 % aloituksista tapahtui pääkaupunkiseudulla, noin 25 % Turun ja Tampereen seuduilla ja loput Pohjois-Suomessa. Katsauskauden päättyessä rakenteilla olevien asuntojen lukumäärä oli 1 749 kpl, mikä ylittää vuodenvaihteen tason (1 485), mutta oli merkittävästi alhaisempi kuin vertailukauden päättyessä (2 670).

Rakenteilla olevat asunnot, kpl	1-9/2020	1-9/2019	1-12/2019
Rakenteilla kauden alussa	1 485	3 322	3 322
+ kaudella aloitetut	1 282	835	1 035
- siirtynyt projekti	-90		
- kaudella valmistuneet	-928	-1 487	-2 872
Rakenteilla olevat asunnot yhteensä	1 749	2 670	1 485

Myymättömien valmiiden tai rakenteilla olevien asuntojen lukumäärä katsauskauden päättyessä oli 361 kpl, mikä on selvästi vertailukautta (1 056) ja hieman edellistä neljännestä (461) alhaisempi. Näistä valmiita ja myymättömiä asuntoja oli 40 kpl. Tämä on seurausta paitsi hyvin kehittyneestä myynnistä, niin myös asuntohankkeiden painopisteen siirtymisestä omaperusteisesta eli gryndituotannosta urakkahankkeisiin. Urakassa kaikki asunnot katsotaan myydyksi urakkasopimuksen tekohetkellä.

Asuntoja myymättä, kpl	30.6.2020	30.6.2019	31.12.2019
Rakenteilla olevat	298	1 269	518
Valmiit	163	174	276
Asuntoja myymättä yhteensä	461	1 443	794
johon sisältyvät DWS-kohteet	192	542	402

Asunnot-palvelualueen tilauskanta kasvoi ja oli katsauskauden lopussa 324,5 miljoonaa euroa (270,9 miljoonaa euroa 31.12.2019). Asuntotuotannon tilauskantaan huomioidaan käynnistetyistä omaperusteisista hankkeista se osa, jota ei ole vielä kirjattu liikevaihtoon. Rakennushanke sisällytetään tilauskantaan, kun rakentamisen aloituspäätös on tehty ja urakkasopimus allekirjoitettu omaperusteisissa hankkeissa.

Katsauskauden aikana saatiin päätökseen pitkään käynnissä ollut hankekehitysvaihe, kun Helsingin Kalasatamaan rakennettavan asuntohankekokonaisuuden sopimukset saatiin viimeistelyä. Lehto rakentaa Kalasatamaan kolmen asunto-osakeyhtiön kokonaisuuden, joka käsittää kaikkiaan viisi kerrostaloa, joihin tulee yli 300 asuntoa ja liiketiloja. Kokonaisuuteen liittyy lisäksi pihakannen alle rakennettava pysäköintilaitos. Kaksi asunto-osakeyhtiöstä on myyty institutionaalisille sijoittajille ja kolmannen asunto-osakeyhtiön Lehto toteuttaa kuluttajakohteena.

Katsauskaudella tehtiin myös kaksi merkittävää portfoliokauppaa. Lehto ja Kojamo Oyj allekirjoittivat 30.6. yhteistyösopimuksen 392 Lumo-vuokra-asunnon toteuttamisesta Helsinkiin ja Espooseen. Sopimukseen kuuluu 11 kerrostaloa, joista kolme ovat puukerrostaloja. Lisäksi Lehto ja NREP solmivat 30.9. hankesopimuksen, jonka myötä Lehto rakentaa NREP:lle useita puukerrostaloja neljään eri kohteeseen. Yhteistyön tuloksena Suomeen syntyy yhteensä yli 300 vuokrattavaa puukerrostaloasuntoa.

Putkiremontit

Putkiremontit kuuluvat Lehdon Asunnot-palvelualueen organisaatioon. Putkiremonttitoiminta jatkui vakaana ja katsauskaudella valmistui kahdeksan hanketta. Kauden päättyessä rakenteilla oli 11 kohdetta.

Työmaat ovat jatkuneet koronaviruksen aiheuttamasta poikkeustilasta huolimatta hyvin. Hankkeiden läpiviennissä tarvittavassa yhteydenpidossa taloyhtiöiden ja taloyhtiöiden osakkaiden kanssa on hyödynnetty etäyhteyksiä.

Myös kysyntätilanne on pysynyt hyvänä, mutta taloyhtiöiden päätöksentekoon on tullut viivettä. Yhtiö näkee, että putkiremonttien tarve tulee jatkumaan tasaisena myös tulevaisuudessa ja etäyhteyksiä hyödyntämällä hankepäätökset ja hankkeiden aikainen viestintä asiakkaiden kanssa voidaan hoitaa toimivalla tavalla. Katsauskauden päättymisen jälkeen 3.11.2020 Lehto tiedotti tehneensä merkittävän sopimuksen putkiremonttien tekemisestä Helsingin Siltämäkeen. Hanke käsittää 36 kerrostalon yhteensä 726 asunnon linjasaneerauksen Helsingin Siltämäessä. Hanke toteutetaan vuoden 2022 loppuun mennessä.

Hoivarakentaminen

Hoivaliiketoiminta siirtyi operatiivisesti 1.5.2020 osaksi Asunnot-palvelualueetta. Hoivaliiketoiminnan volyyymi oli merkittävästi vertailukautta alhaisempi johtuen hankkeiden vähäisestä määrästä. Katsauskaudella valmistui neljä (6) hoivakotia ja kauden päättyessä rakenteilla oli kolme (12) hoivakotia. Hoivakotien kysyntä pysyi alhaisena, mutta

katsauskauden aikana Lehto on kuitenkin tehnyt joitakin sopimuksia uusien hoivakohteiden rakentamisesta. Lehto arvioi hoiva- ja palveluasumisen kysynnän kasvavan pidemmällä aikajänteellä.

RUOTSIN TOIMINNOT

Ruotsin liiketoiminnan painopiste katsauskaudella oli meneillään olevan päiväkotihankkeen loppuunsaattamisessa ja puukerrostaloliiketoiminnan käynnistämässä.

Lehto on kehittänyt erityisesti Ruotsin markkinoille sopivan tehdasvalmisteisiin tilaelementteihin perustuvan puukerrostalotyypin ja parhaillaan Lehto on käymässä neuvotteluita asiakkaiden ja rahoittajien kanssa ensimmäisen pilottihankkeen toteuttamisesta. Pilottiprojektin jälkeen ensivaiheessa hankkeita on tarkoitus toteuttaa kiinteähintaisina urakoina siten, että työmaavaihe toteutetaan paikallisten yhteistyökumppanien kanssa.

TEHDASTUOTANTO

Tehdasvalmisteisiin tuotteisiin perustuva liiketoiminta on yksi Lehdon liiketoiminnan ytimistä. Lehto rakentaa omissa tuotantolaitoksissaan omaan käyttöön erilaisia rakennusteknisiä moduuleja ja elementtejä. Lehdolla on tehdasyksiköitä Oulaisissa, Hartolassa, Humppilassa, Siikajoella ja lissä yhteensä noin 50 000 m². Katsauskauden päättyessä tehdastoiminnoissa työskenteli 240 henkilöä (285 henkilöä 31.12.2019).

Katsauskauden aikana tehdastoiminnon kapasiteettia supistettiin ja aloitettiin toimet Humppilan suurkattoelementtien valmistuksen siirtämiseksi Hartolaan, jossa yhtiöllä on suuri 20 000 m² tehdasyksikkö.

Tase ja rahoitus

KONSERNITASE, MEUR	30.9.2020	30.9.2019	31.12.2019
Pitkäaikaiset varat	67,5	55,4	55,8
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus ilman IFRS 16 omaisuuseriä	154,4	329,6	210,3
Vaihto-omaisuus, IFRS 16 omaisuuserät	49,3	73,5	40,1
Lyhytaikaiset saamiset	94,5	117,8	86,3
Rahavarat	57,5	31,0	59,2
Varat yhteensä	423,2	607,3	451,8
Oma pääoma	103,0	112,2	112,1
Rahoitusvelat	106,5	182,1	142,4
Vuokrasopimusvelat	55,3	80,7	46,8
Saadut ennakot	94,3	142,4	73,2
Muut velat	64,1	89,9	77,3
Oma pääoma ja velat yhteensä	423,2	607,3	451,8

Taseen loppusumma laski vuoden 2019 tilinpäätöshetken tasolta. Keskeisimmät muutokset taseessa olivat vaihto-omaisuuden ja korollisten velkojen pieneneminen. Katsauskaudelle luovutettiin useita asuntokohteita, minkä seurauksena keskeneräisiin projekteihin liittyvät vaihto-omaisuus ja velkaerät poistuivat taseesta. Velkojen takaisinmaksujen seurauksena korollinen nettovelka (ilman IFRS 16 -standardin mukaisia vuokrasopimusvelkoja) pieneni 49,0 miljoonaan euroon (151,1 miljoonaa euroa 30.9.2019 ja 83,1 miljoonaa euroa 31.12.2019).

Pitkäaikaiset varat kasvoivat 67,5 miljoonaan euroon. Pitkäaikaisia varoja kasvatti toisella vuosineljänneksellä luottolimiittisopimuksen vakuudeksi annettu 10,0 miljoonan euron talletusvakuus.

Rahavarat, 57,5 miljoonaa euroa, olivat edellisen vuodenvaihteen tasolla (59,2 miljoonaa euroa 31.12.2019). Katsauskaudella lyhennettiin rahoitusvelkoja nettona 24,9 miljoonaa euroa ja annettiin 21,6 miljoonan euron talletusvakuudet rahoituslimiitin sekä projektien urakka-, takuu- tai muiden vastuiden vakuudeksi. Annettuja talletusvakuuksia ei esitetä rahavaroissa, vaan ne esitetään pitkä- ja lyhytaikaisissa saamisissa.

Katsauskauden päättyessä omavaraisuusaste IFRS16 -standardin mukaiset vuokrasopimusvelat huomioiden oli 31,3 % (29,6 % 31.12.2019) ja nettovelkaantumisaste 101,3 % (115,9 % 31.12.2019). Oikaistu omavaraisuusaste ilman IFRS 16 -standardin mukaisia vuokrasopimusvelkoja oli 37,7 % (33,8 % 31.12.2019) ja nettovelkaantumisaste 47,5 % (74,1 %).

30.6.2020 tehty uusi rahoitussopimus

30.6.2020 Lehto Group Oyj allekirjoitti uuden luottolimiittisopimuksen. Sopimus korvasi aiemman OP Yrityspankki Oyj:n, Nordea Bank Oyj:n ja Swedbank AB:n kanssa tehdyn 75 miljoonan euron syndikoidun luottolimiittisopimuksen (Revolving Credit Facility, RCF). Limiitistä oli sopimuksentekohetkellä käytössä 54 miljoonaa euroa ja alkuperäinen sopimuksen päättymishetki oli 1.11.2021.

Uuden luottolimiittisopimuksen osapuolena on edelleen OP:n, Nordean ja Swedbankin muodostama pankkisyndikaatti. Sopimus on määrältään 54 miljoonaa euroa ja se on voimassa 31.12.2022 asti. Sopimuksen mukaan osa luotosta maksetaan takaisin ennen sopimuskauden päättymispäivää tehtävin lyhennyksin ja osa luotosta erääntyy sopimuksen päättymishetkellä. Sopimukseen liittyy osittaisia vakuuksia sekä taloudellisia käyttökatteeseen, korollisiin nettovelkoihin ja nettovelkaantumisasteeseen sidottuja kovenanteja, jotka voivat vaikuttaa myös osingonjakoon luottolimiittisopimuksen voimassaoloaikana.

Lehto suunnittelee järjestävänsä merkintäetuoikeusannin, jolla yhtiö tavoittelee noin 20-25 miljoonan euron bruttovaroja lisäämään yhtiön kassavaroja ja omaa pääomaa. Yhtiön suurin osakkeenomistaja, toimitusjohtaja Hannu Lehdon määräysvalta-yhteisö Lehto Invest Oy on sitoutunut äänestämään ylimääräisessä yhtiökokouksessa suunniteltuun merkintäetuoikeusantiin liittyvien hallituksen ehdotusten puolesta ja osallistumaan suunnitteilla olevaan antiin vähintään 30.6.2020 omistusosuutensa mukaisella osuudella.

Lehto Group Oyj:n 25.9.2020 pidetty ylimääräinen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 60 000 000 uuden osakkeen antamisesta merkintäetuoikeusannin toteuttamiseksi. Osakeannilla yhtiö haluaa parantaa kykyään toteuttaa strategiaa ja kehittää modulaarista tehdasvalmisteisiin elementteihin perustuvaa rakentamista. Merkintäoikeusanti on tarkoitus toteuttaa vuoden 2020 loppuun mennessä. Suunnitellun merkintäoikeusannin pääjärjestäjänä toimii OP Yrityspankki Oyj Rahoitussopimuksella ei ole välittömiä vaikutuksia Lehdon velkaisuutta koskeviin tunnuslukuihin.

Arvonlisäveron maksujärjestely Verohallinnon kanssa

Konserni on heinäkuussa 2020 solminut Verohallinnon kanssa sen arvonlisäverovastuita koskevan noin 21,0 miljoonan euron määrällisen maksujärjestelyn. ALV-maksujärjestely on syntynyt Verohallinnon tarjoamasta mahdollisuudesta valmistautua mahdollisiin koronavirusepidemian vaikutuksiin käytännössä lainaamalla takaisin

kevätkaudella 2020 maksettuja arvonlisäveroja. Maksujärjestelyn takaisinmaksuaika on 22 kuukautta ja ensimmäinen takaisinmaksu tapahtui syyskuussa. Maksujärjestelyn korko on 2,5 %.

Henkilöstö ja palkitseminen

Konsernin palveluksessa työskenteli katsauskauden aikana keskimäärin 1 119 (1 547) henkilöä. Katsauskauden päättyessä henkilöstön määrä oli 1 058 (1 274 työntekijää 31.12.2019) henkilöä. Noin puolet konsernin henkilöstöstä on toimihenkilöitä ja puolet työmailla toimivia henkilöitä.

Yhtiö käynnisti 20.2.2020 yhteistoimintaneuvottelut osana yhtiön tervehdyttämishjelmaa. Neuvottelujen lopputuloksena henkilöstöä irtisanottiin (69 henkilöä), lomautettiin ja siirrettiin toisiin tehtäviin (29 henkilöä) konsernin sisällä siten, että toimenpiteiden yhteisvaikutus vastasi 98 henkilötyövuotta.

25.3.2020 Lehto käynnisti yhteistoimintaneuvottelut koko henkilöstöä koskevista mahdollisista lomautuksista. Toimenpiteen taustalla oli koronapandemia, jolla nähtiin olevan suoraa, välillisiä ja mahdollisesti myös pitkäkestoisia vaikutuksia liiketoimintaympäristöön. Yhtiön arvion mukaan pandemian aiheuttamat muutokset voivat liittyä mahdollisiin viiveisiin projektien käynnistymisessä sekä materiaalien ja alihankintaresurssien saatavuuteen liittyviin häiriöihin. Neuvottelujen lopputuloksena käynnistettiin toimet henkilöstön pääosin osa-aikaisista lomautuksista. Lomautukset tulevat alustavan arvion mukaan ulottumaan ajallisesti loppuvuoteen asti.

Yhtiöllä on pitkän aikavälin osakepohjainen kannustinjärjestelmä. Järjestelmän tarkoituksena on yhdistää omistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvion nostamiseksi pitkällä aikavälillä ja sitouttaa avainhenkilöt yhtiöön. Järjestelmään kuuluu enintään 70 avainhenkilöä ja sen mukainen palkkio maksetaan avainhenkilöille kahden vuoden sitouttamisjakson jälkeen osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana. Rahaosuudella katetaan palkkiosta aiheutuvia veroja ja veronluonteisia maksuja.

Lehto toteutti 26.3.2020 suunnatun maksuttoman osakeannin, joka liittyy osakepohjaisen kannustinjärjestelmän vuoden 2017 ansaintajakson palkkion maksamiseen. Osakeannissa annettiin maksutta 50 341 Lehto Group Oyj:n hallussa ollutta osaketta 29 Lehto-konsernin avainhenkilölle kannustinjärjestelmän ehtojen mukaisesti.

29.4.2020 Lehto tiedotti, että yhtiön hallitus alentaa omasta aloitteestaan palkkiotaan yhtiökokouksen päättämästä tasosta määrällä, joka vastaa 20 prosentin alennusta viiden kuukauden ajaksi. Palkkion alentaminen kohdistettiin sekä rahana että osakkeina maksettavaan osuuteen. Palkkion alentamisella hallitus on osaltaan tukenut yhtiön kannattavuutta ja osallistunut yhtiön johdon ja operatiivisen henkilöstön kanssa samoihin säästötoimiin.

Hallituksen palkkioiden alentamisen lisäksi Lehto Group Oyj:n toimitusjohtaja, johtoryhmän jäsenet ja palvelualueiden johtoryhmien jäsenet sitoutuivat ansioidensa alentamiseen 20 prosentilla viiden kuukauden ajaksi. Merkittävä osa Lehdon toimihenkilöistä on ollut osittain tai kokonaan lomautettuna touko-syyskuun aikana.

Omien osakkeiden hankinta ja luovutukset

23.3.2020 yhtiö aloitti omien osakkeiden hankinnan yhtiön osakepohjaisiin kannustinjärjestelmiin liittyvien veloitteiden täyttämiseksi tai muuhun varsinaisen yhtiökokouksen valtuuttamaan tarkoitukseen. Hankintaohjelma päättyi 2.4.2020 ja hankittujen osakkeiden määrä oli yhteensä 356 743 osaketta, mikä edustaa noin 0,61 % Lehdon koko osakekannasta. Omien osakkeiden hankintaan käytetty rahamäärä oli noin 500 000 euroa.

26.3.2020 yhtiö luovutti 50 341 yhtiön hallussa ollutta Lehto Group Oyj:n osaketta kannustinjärjestelmään kuuluville avainhenkilöille järjestelmän ehtojen mukaisesti. Ohjelman perustamisesta ja sen keskeisistä ehdoista on kerrottu 20.12.2016 julkaistussa pörssitiedotteessa.

4.5.2020 yhtiö luovutti yhteensä 56 893 omaa osaketta hallituksen jäsenille yhtiökokouksen päätöksen ja 29.4.2020 tiedotetun hallituksen palkkioiden vapaaehtoisen alentamisen mukaisesti.

Yhtiön osakkeiden lukumäärä on 58 309 443 kpl. Omien osakkeiden hankinnan sekä kannustinjärjestelmään ja hallituksen palkitsemiseen liittyvien osakkeiden luovutusten jälkeen yhtiön hallussa olevien osakkeiden lukumäärä on 249 509 kpl.

Varsinaisen yhtiökokouksen päätökset

14.4.2020 pidetty varsinainen yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti, että 31.12.2019 päättyneeltä tilikaudelta ei makseta osinkoa.

Yhtiön hallituksen jäsenten lukumääräksi vahvistettiin viisi. Hallituksen jäseniksi valittiin osakkeenomistajien nimitystoimikunnan ehdotuksen mukaisesti uudelleen Seppo Laine, Mikko Räsänen ja Anne Korkiakoski sekä uusina jäseninä Helena Säteri ja Raimo Lehtiö. Martti Karppinen ja Pertti Korhonen jäivät pois hallituksesta. Hallituksen jäsenten toimikausi päättyy seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen.

Järjestäytymiskokouksessaan hallitus päätti valita puheenjohtajakseen Seppo Laineen ja päätti perustaa hallitukselle tarkastusvaliokunnan, jonka puheenjohtajaksi valittiin Anne Korkiakoski ja jäseniksi Mikko Räsänen ja Seppo Laine.

Edellä mainitut sekä muut varsinaisen yhtiökokouksen päätökset on kerrottu 14.4.2020 julkaistussa pörssitiedotteessa.

Ylimääräisen yhtiökokouksen päätökset

Lehto Group Oyj järjesti ylimääräisen yhtiökokouksen Kempeleessä 25.9.2020. Yhtiökokous teki seuraavat päätökset.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 60 000 000 uuden osakkeen antamisesta merkintäetuoikeusannin toteuttamiseksi. Osakeannilla yhtiö haluaa parantaa kykyään toteuttaa strategiaa ja kehittää modulaarista tehdasvalmisteisiin elementteihin perustuvaa rakentamista. Osakkeet tarjotaan merkittäväksi yhtiön osakkeenomistajille siinä suhteessa kuin heillä on yhtiön osakkeita merkintäetuoikeusannin täsmäytyspäivänä. Valtuutus sisältää hallituksen oikeuden päättää mahdollisesti merkitsemättömien osakkeiden toissijaisesta tarjoamisesta muille osakkeenomistajille tai muille henkilöille merkittäväksi. Valtuutusta voidaan käyttää vain yhden merkintäetuoikeusannin toteuttamiseen. Hallitus valtuutettiin päättämään kaikista muista merkintäetuoikeusantiin liittyvistä ehdoista ja seikoista.

Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen asti, mutta korkeintaan 30.6.2021 asti. Valtuutus ei kumoa aikaisemmin päätettyjä osakeantivaltuutuksia.

Riskit ja epävarmuustekijät

Lehto tarkastelee riskejä päivittäisessä toiminnassaan jatkuvasti ja kehittää riskienhallinnan käytäntöjä konserninlaajuisesti yhdessä operatiivisten yhtiöidensä kanssa. Riskienhallinnan jatkuvalla kehittämisellä pyritään tuomaan liiketoiminnalle sekä uusia mahdollisuuksia ja kumppaneita että kehittää jo olemassa olevaa toimintaa kannattavampaan ja ennustettavampaan suuntaan. Riskienhallinnan kehittäminen entisestään ja jatkuvasti kasvavan liiketoiminnan haasteisiin vastaaminen ovat Lehdon toiminnan tärkeimpiä painopisteitä.

Operatiivisen liiketoiminnan riskien osalta tärkeimpinä ovat yleiset riskit hankkeen hinnoittelusta, aikataulusta, virheettömyydestä, teknisestä toteutuksesta ja sidosryhmien sopimuksenmukaisesta toiminnasta. Lehdon liiketoiminnan perustuminen moduulituotannolle ja sen asuntotuotannon osittainen riippuvuus moduulituotannon aikataulusta ja tehokkuudesta luovat riskin moduulituotteiden toteuttamisessa ilmeneville poikkeamille tai keskeytyksille.

Lehto altistuu toiminnassaan myös rahoituksen saatavuuteen, yleiseen taloudelliseen kehitykseen, poliittiseen päätöksentekoon ja muuhun julkisen sektorin toimintaan liittyville riskeille. Operatiivisen toiminnan osana Lehto tekee jatkuvasti sopimuksia eri osapuolten kanssa, jonka osalta riskinä on ostokohteen tekninen, juridinen ja kaupallinen kunto. Erityisesti Lehdon toimitilarakentamisen toimialaan liittyviin uniikkeihin ja monimutkaisiin rakennuskohteisiin liittyy aina toteutus- ja kustannusriski.

Osa Lehdon liiketoiminnasta on ns. perinteistä rakennusurakointia ja osa omaa tuotantoa, jossa lopullinen asiakas ei välttämättä ole tiedossa rakennushanketta aloitettaessa. Näihin liiketoimintamalleihin liittyy erilaisia riskejä. Perinteisessä rakennusurakoinnissa hankkeen tuotot kirjataan osatulouttamalla hankkeen valmiusasteen mukaisesti. Tällaisessa mallissa keskeisenä riskinä on se, että hankkeen kokonaiskustannukset muodostuvat arvioitua suuremmiksi tai hankkeen toteuttamisaika viivästyy.

Oman tuotannon keskeisenä riskinä on se, että tuotantoa ei saada myytyä suunnitellussa aikataulussa tai suunnitellulla hinnalla. Lisäksi hankkeen kustannukset voivat muodostua arvioitua suuremmiksi. Epäonnistuminen hankkeen hinnoittelussa, teknisessä toteutuksessa, kustannusten ja aikataulun arvioinnissa, kohteen myynnissä tai rahoituksen hankkimisessa voi aiheuttaa negatiivisia poikkeamia yhtiön tulokseen ja taloudelliseen asemaan.

Osa Lehdon liiketoiminnasta perustuu sopimukseen, joiden mukaisesti Lehto rakentaa kohteet rakennuksen käyttäjän tarpeiden mukaisesti ja myy kohteet vasta niiden valmistumishetkellä tai myöhemmässä vaiheessa esimerkiksi rahastolle. Huolimatta siitä, että Lehto toteuttaa sovitun rakennuksen aikataulussa ja sovitulla kustannuksilla, kantaa Lehto myös riskin siitä, että rahastolla on käytössään kohteiden ostamiseen tarvittavat rahavarat sovitulla maksuhetkellä.

Konsernin harjoittamalle projektiliiketoiminnalle on ominaista eri tarkastelukausten tuloksen mahdollisesti merkittäväkin vaihtelu hankkeiden kirjaamiskäytännöistä johtuen. Konsernin kassavirta kertyy yleensä hankkeen valmistumisasteen mukaisesti, kuitenkin siten, että hankkeen valmistuttua maksettava viimeinen maksuerä on muita maksueriä suurempi. Yksittäisen hankkeen viivästyminen saattaa näin ollen vaikuttaa rahoituksen riittävyyteen. Lisäksi hankkeen viivästyminen saattaa siirtää hankkeen liikevaihdon ja liikevoiton seuraavalle tilikaudelle ja näin ollen heikentää kuluvan tilikauden liikevaihtoa ja liikevoittoa.

Liiketoiminnan kasvaessa käyttöpääomaa sitoutuu erityisesti vaihto-omaisuuteen ja saamisiin. Tilanteessa, jossa samanaikaisesti liiketoiminta laajenee usealla palvelualueella, suuria tonttien hankintasitoumuksia realisoituu ja asiakkailta saatavat maksut viivästyvät, yhtiö saattaa joutua tilanteeseen, jossa yhtiön lisärahoituksen kustannukset kasvavat.

Rakentamismääräysten tai kaavoituspolitiikan muuttumisella voi myös olla merkittäviä vaikutuksia yhtiön liiketoiminnalle. Rakentamisen kasvusuhdanteessa myös ammattitaitoisen työvoiman saatavuus saattaa aiheuttaa riskin sen suhteen, että suunniteltu projekti voidaan käynnistää aikataulussa.

Lehto pyrkii hallitsemaan riskejä organisaation joka tasolla. Riskienhallinta kattaa riskien tunnistamisen, arvioinnin ja suunnitelmat niiden ehkäisemiseksi. Enemmän tietoa Lehdon riskeistä ja riskienhallinnasta on saatavilla osoitteesta www.lehto.fi.

Kuluvaa tilikautta koskevat keskeisimmät riskit

Koronapandemian ja mahdollisesti heikkenevän Suomen yleisen taloustilanteen seurauksena on mahdollista, että asuntojen myynti kehittyy ennakoitua hitaammin ja myynnin edistämiseksi myyntihintoja joudutaan laskemaan.

On mahdollista, että koronapandemiasta tai muusta ennakoimattomasta ulkoisesta syystä aiheutuu meneillään oleviin projekteihin häiriöitä, jotka hidastavat projektien etenemistä. Tämän seurauksena projektien valmiusasteet voivat jäädä ennakoitua alemmalle tasolle.

Osakkeet ja omistus

Lehto Group Oyj:n osakkeet on listattu Nasdaq Helsinki Oy:n pörssilistalla. Osakkeiden lukumäärä kesäkuun lopussa oli 58 309 443 kpl ja yhtiöllä oli 18 557 osakkeenomistajaa. Yhtiön hallussa on 249 509 osaketta. Yhtiöllä on yksi osakesarja ja kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiön yhtiökokouksessa.

Osakkeen päätöskurssi Nasdaq Helsinki Oy:n pörssilistalla 30.9.2020 oli 1,32 euroa. Osakkeen ylin kurssi katsauskaudella oli 2,63 euroa ja alin kurssi 1,19 euroa. Yhtiön osakkeita vaihdettiin katsauskaudella 27 378 495 kpl ja vaihdon arvo oli noin 48 miljoonaa euroa.

Lehdon varsinainen yhtiökokous 14.4.2020 valtuutti hallituksen päättämään yhtiön omien osakkeiden hankinnasta yhdessä tai useammassa erässä yhtiön vapaaseen omaan pääomaan kuuluvilla varoilla siten, että 30.6.2021 asti voimassa olevan valtuutuksen osalta hankittava määrä voi olla enintään 5 320 000 osaketta ja 30.6.2023 asti voimassa olevan valtuutuksen osalta 480 000 osaketta.

Lisäksi varsinainen yhtiökokous päätti valtuuttaa hallituksen päättämään yhteensä enintään 5 800 000 osakkeen antamisesta osakeannilla tai antamalla optio-oikeuksia tai muita osakkeisiin oikeuttavia erityisiä oikeuksia yhdessä tai useammassa erässä. Valtuutus sisältää oikeuden päättää antaa joko uusia osakkeita tai yhtiön hallussa olevia omia osakkeita joko maksua vastaan tai maksutta. Valtuutusta voidaan käyttää muun muassa pääomarakenteen kehittämiseksi, omistuspohjan laajentamiseksi, vastikkeena yrityskaupoissa, yhtiön hankkiessa liiketoimintaansa liittyvää omaisuutta ja kannustinjärjestelmien toteuttamiseksi. Valtuutus on voimassa 5 320 000 osakkeen osalta 30.6.2021 asti ja 480 000 osakkeen osalta 30.6.2023 asti ja ne korvaavat yhtiön aikaisemmat anti- ja optiovaltuutukset.

Yhtiö ei ole vastaanottanut liputusilmoituksia katsauskaudella.

30.6.2020 julkistetun pörssitiedotteen mukaisesti Lehto suunnittelee järjestävänsä merkintäetuoikeusannin, jolla yhtiö tavoittelee noin 20–25 miljoonan euron bruttovaroja lisäämään yhtiön kassavaroja ja omaa pääomaa. Yhtiön suurin osakkeenomistaja, toimitusjohtaja Hannu Lehdon määräysvaltayhteisö Lehto Invest Oy on sitoutunut äänestämään ylimääräisessä yhtiökokouksessa suunniteltuun merkintäetuoikeusantiin liittyvien hallituksen ehdotusten puolesta ja osallistumaan suunnitteilla olevaan antiin vähintään 30.6.2020 omistusosuutensa mukaisella osuudella.

Lehto Group Oyj järjesti ylimääräisen yhtiökokouksen Kempeleessä 25.9.2020. Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 60 000 000 uuden osakkeen antamisesta merkintäetuoikeusannin toteuttamiseksi. Osakeannilla yhtiö haluaa parantaa kykyään toteuttaa strategiaa ja kehittää modulaarista tehdasvalmisteisiin elementteihin perustuvaa rakentamista. Osakkeet tarjotaan merkittäväksi yhtiön osakkeenomistajille siinä suhteessa kuin heillä on yhtiön osakkeita merkintäetuoikeusannin täsmäytyspäivänä. Valtuutus sisältää hallituksen oikeuden päättää mahdollisesti merkitsemättömien osakkeiden toissijaisesta tarjoamisesta muille osakkeenomistajille tai muille henkilöille merkittäväksi. Valtuutusta voidaan käyttää vain yhden merkintäetuoikeusannin toteuttamiseen. Hallitus valtuutettiin päättämään kaikista muista merkintäetuoikeusantiin liittyvistä ehdoista ja seikoista. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen asti, mutta korkeintaan 30.6.2021 asti. Valtuutus ei kumoaa aikaisemmin päätettyjä osakeantivaltuutuksia.

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

Katsauskauden jälkeen ei ole ollut sellaisia tapahtumia, joilla olisi merkittävää tai poikkeavaa vaikutusta yhtiön tulokseen, taloudelliseen asemaan tai liiketoiminnan kehitykseen.

Vantaalla 11.11.2020

Lehto Group Oyj
Hallitus

Lisätietoja:

Hannu Lehto, toimitusjohtaja

+358 500 280 448

hannu.lehto@lehto.fi

Veli-Pekka Paloranta, talousjohtaja

+358 400 944 074

veli-pekka.paloranta@lehto.fi

www.lehto.fi

Taulukko-osio

Laadintaperiaatteet ja tunnuslukujen laskentakaavat ovat pääosin samat kuin yhtiön viimeisimmässä tilinpäätöksessä.

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA, MEUR	7-9/ 2020	7-9/ 2019	1-9/ 2020	1-9/ 2019	1-12/ 2019
Liikevaihto	120,4	151,5	374,9	397,8	667,7
Liiketoiminnan muut tuotot	0,3	0,1	0,8	1,9	1,5
Varaston muutos	-25,2	-6,0	-55,7	84,7	-35,7
Valmistus omaan käyttöön	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Aineiden ja tarvikkeiden käyttö	-33,4	-44,3	-121,8	-184,4	-225,0
Ulkopuoliset palvelut	-46,0	-90,6	-140,2	-255,5	-335,6
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	-12,8	-17,6	-46,7	-62,5	-82,2
Poistot ja arvonalentumiset	-1,9	-2,1	-5,7	-6,2	-8,2
Liiketoiminnan muut kulut	-4,1	-5,4	-13,4	-17,6	-24,3
Liiketulos	-2,6	-14,4	-7,8	-41,9	-41,8
Rahoitustuotot	0,0	0,1	0,1	0,3	0,3
Rahoituskulut	-1,3	-1,5	-3,5	-2,6	-4,0
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tulos ennen veroja	-4,0	-15,8	-11,2	-44,2	-45,5
Tuloverot	0,7	2,4	2,2	8,1	9,8
Tilikauden tulos	-3,2	-13,4	-9,0	-36,1	-35,7
Tilikauden tuloksen jakautuminen					
Emoyhtiön osakkeenomistajille	-3,2	-13,4	-9,0	-36,1	-35,8
Määräysvallattomille omistajille	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	-3,2	-13,4	-9,0	-36,1	-35,7
Muut laajan tuloksen erät					
<i>Erät, jotka voidaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi:</i>					
Muuntoerot	0,0	0,0	-0,1	0,0	-0,1
	0,0		-0,1	0,0	-0,1
Tilikauden laaja tulos yhteensä	-3,3	-13,4	-9,1	-36,2	-35,9
Laajan tuloksen jakautuminen					
Emoyhtiön osakkeenomistajille	-3,3	-13,4	-9,1	-36,2	-35,9
Määräysvallattomille omistajille	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	-3,3	-13,4	-9,1	-36,2	-35,9
Emoyrityksen omistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos, euroa/osake					
Ulkona olevien osakkeiden (osakeantioikaistu) lukumäärä keskimäärin, laimentamaton	58 059 934	58 292 459	58 124 994	58 292 459	58 296 740
Osakekohtainen tulos, laimentamaton	-0,06	-0,23	-0,16	-0,62	-0,61
Ulkona olevien osakkeiden (osakeantioikaistu) lukumäärä keskimäärin, laimennettu	58 156 074	58 368 595	58 221 134	58 369 212	58 424 817
Osakekohtainen tulos, laimennettu	-0,06	-0,23	-0,15	-0,62	-0,61

KONSERNITASE, MEUR
30.9.2020
30.9.2019
31.12.2019
Varat
Pitkäaikaiset varat

Liikearvo	4,6	4,6	4,6
Muut aineettomat hyödykkeet	4,8	3,2	4,7
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	23,8	27,9	26,6
Sijoituskiinteistöt	0,7	0,7	0,7
Sijoitukset ja pitkäaikaiset saamiset	14,8	1,5	2,7
Laskennalliset verosaamiset	18,7	17,4	16,5
Pitkäaikaiset varat yhteensä	67,5	55,4	55,8

Lyhytaikaiset varat

Vaihto-omaisuus	203,7	403,1	250,4
Lyhytaikaiset saamiset	94,5	117,8	86,3
Rahavarat	57,5	31,0	59,2
Lyhytaikaiset varat yhteensä	355,7	551,9	396,0

Varat yhteensä
423,2
607,3
451,8
Oma pääoma ja velat
Oma pääoma

Osakepääoma	0,1	0,1	0,1
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	69,2	69,2	69,2
Muuntoero	-0,4	-0,2	-0,3
Edellisten tilikausien voittovarot	43,1	79,2	78,9
Tilikauden voitto	-9,0	-36,1	-35,8
Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma	103,0	112,2	112,1
Määräysvallattomien omistajien osuus	0,0	0,0	0,0
Oma pääoma yhteensä	103,0	112,2	112,1

Pitkäaikaiset velat

Laskennalliset verovelat	0,5	0,7	0,6
Varaukset	10,1	6,6	9,4
Rahoitusvelat	13,1	6,1	5,9
Vuokrasopimusvelat	53,0	76,3	44,7
Muut pitkäaikaiset velat	0,1	4,7	0,1
Pitkäaikaiset velat yhteensä	76,8	94,5	60,6

Lyhytaikaiset velat

Rahoitusvelat	93,4	176,0	136,4
Vuokrasopimusvelat	2,3	4,4	2,1
Saadut ennakot	94,3	142,4	73,2
Ostovelat ja muut velat	53,4	77,8	67,2
Lyhytaikaiset velat yhteensä	243,3	400,6	279,0

Velat yhteensä
320,2
495,1
339,6
Oma pääoma ja velat yhteensä
423,2
607,3
451,8

EMOYRITYKSEN OMISTAJILLE KUULUVA OMA
PÄÄOMA

**KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN
MUUTOSLASKELMA, MEUR**

	Osakepääoma	Sij. vapaan oman pääoman rahasto	Muuntoero	Kertyneet voittovarot	Yhteensä	Määräysvallat- tomien omista- jien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2019	0,1	69,2	-0,2	93,0	162,1	0,3	162,4
Laaja tulos							
Tilikauden laaja tulos			0,0	-36,1	-36,2		-36,2
Tilikauden laaja tulos yhteensä			0,0	-36,1	-36,2		-36,2
Liiketoimet omistajien kanssa							
Osingonjako				-14,0	-14,0		-14,0
Osakepalkitseminen				0,2	0,2		0,2
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä				-13,8	-13,8		-13,8
Tytäryhtiöomistusosuuksien muutokset							
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankin- nat, jotka eivät johtaneet muutokseen määräysval- lassa						-0,3	-0,3
30.9.2019	0,1	69,2	-0,2	43,1	112,2	0,0	112,2
Oma pääoma 1.1.2020	0,1	69,2	-0,3	43,2	112,1	0,0	112,1
Laaja tulos							
Tilikauden laaja tulos			-0,1	-9,0	-9,1		-9,1
Tilikauden laaja tulos yhteensä			-0,1	-9,0	-9,1		-9,1
Liiketoimet omistajien kanssa							
Osingonjako				0,0	0,0		0,0
Osakepalkitseminen				0,5	0,5		0,5
Omien osakkeiden hankinta				-0,5	-0,5		-0,5
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä				0,0	0,0		0,0
30.9.2020	0,1	69,2	-0,4	34,1	103,0	0,0	103,0

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA, MEUR
1-9/2020
1-9/2019
1-12/2019

	1-9/2020	1-9/2019	1-12/2019
Liiketoiminnan rahavirrat			
Tilikauden tulos	-9,0	-36,1	-35,7
Oikaisut:			
Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa	1,1	0,2	3,2
Poistot ja arvonalentumiset	5,7	6,2	8,2
Rahoitustuotot ja -kulut	3,4	2,3	3,7
Luovutusvoitot	0,0	-0,8	-0,8
Tuloverot	-2,2	-8,1	-9,8
Käyttöpääoman muutokset:			
Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos	-20,3	27,9	48,9
Vaihto-omaisuuden muutos	57,0	-91,4	27,9
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos	-3,6	50,9	-53,6
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-5,1	-2,2	-3,3
Saadut rahoitustuotot liiketoiminnasta	0,1	0,3	0,3
Maksetut verot	0,0	-11,8	0,0
Liiketoiminnan nettorahavirta	27,1	-62,6	-11,1
Investointien rahavirrat			
Investoinnit aineellisiin hyödykkeisiin	-0,2	-3,1	-4,1
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin	-1,3	-1,8	-3,6
Osakkuusyritysten myynti	0,0	1,6	1,6
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	0,0	0,1	0,1
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat muut rahoitusvarat	0,0	-0,8	-0,6
Myönnetyt lainat	-0,5	-0,6	0,0
Lainasaamisten takaisinmaksut	0,5	0,0	0,0
Investointien nettorahavirta	-1,5	-4,6	-6,6
Rahoituksen rahavirrat			
Lainojen nostot	40,2	124,3	132,6
Lainojen lyhennykset	-65,1	-61,4	-90,1
Vuokrasopimusvelkojen maksut	-1,9	-3,8	-4,7
Määräysvallattomien osuuksien hankinta	0,0	-0,3	-0,3
Maksetut osingot	0,0	-14,0	-14,0
Omien osakkeiden hankintaan liittyvät kulut	-0,5		
Rahoituksen nettorahavirta	-27,3	44,9	23,5
Rahavarojen muutos (+/-)	-1,7	-22,3	5,9
Rahavarat kauden alussa	59,2	53,4	53,4
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	0,0	-0,1	0,0
Rahavarat kauden lopussa	57,5	31,0	59,2

TUNNUSLUVUT	7-9/2020	7-9/2019	1-9/2020	1-9/2020	1-12/2019
Liikevaihto, milj.euroa	120,4	151,5	374,9	397,8	667,7
Liikevaihdon muutos, %	-20,5 %	-23,5 %	-5,8 %	-18,8 %	-7,5 %
Liiketulos, milj.euroa	-2,6	-14,4	-7,8	-41,9	-41,8
Liiketulos, % liikevaihdosta	-2,2 %	-9,5 %	-2,1 %	-10,5 %	-6,3 %
Tilikauden tulos, milj.euroa	-3,2	-13,4	-9,0	-36,1	-35,7
Tilikauden tulos, % liikevaihdosta	-2,7 %	-8,8 %	-2,4 %	-9,1 %	-5,4 %
Omavaraisuusaste, %			31,3 %	24,1 %	29,6 %
Velkaantumisaste, %			68,0 %	79,6 %	49,9 %
Nettovelkaantumisaste, %			101,3 %	206,7 %	115,9 %
Oman pääoman tuotto, ROE, %			-8,4 %	-28,1 %	-26,0 %
Sijoitetun pääoman tuotto, ROI, %			-2,4 %	-14,4 %	-14,3 %
Tilaukanta, milj. euroa			512,8	652,5	481,8
Henkilöstö keskimäärin kauden aikana			1 119	1 547	1 454
Henkilöstö kauden päättyessä			1 058	1 502	1 274
Bruttoinvestoinnit taseen varoihin, milj.euroa			1,5	4,9	7,7
Oma pääoma / osake, euroa			1,77	1,92	1,92
Osakekohtainen tulos (euroa/osake), laimentamaton	-0,06	-0,23	-0,16	-0,62	-0,61
Osakekohtainen tulos (euroa/osake), laimennettu	-0,06	-0,23	-0,15	-0,62	-0,61
Ulkona olevien osakkeiden (osakeantioikaistu) lukumäärä keskimäärin, laimentamaton	58 059 934	58 292 459	58 124 994	58 292 459	58 296 740
Ulkona olevien osakkeiden (osakeantioikaistu) lukumäärä keskimäärin, laimennettu	58 156 074	58 368 595	58 221 134	58 369 212	58 424 817
Ulkona olevien osakkeiden (osakeantioikaistu) lukumäärä kauden lopussa	58 059 934	58 309 443	58 059 934	58 309 443	58 309 443
Osakkeiden markkina-arvo kauden lopussa, milj. euroa			76,6	126,1	137,0
Osakekurssit, euroa					
Ylin kurssi			2,63	5,33	5,33
Alin kurssi			1,19	1,80	1,48
Keskikurssi			1,74	3,00	2,66
Osakekurssi kauden päättyessä			1,32	2,16	2,35
Osakkeiden vaihto, kpl			27 378 795	29 761 269	45 281 956
Osakkeiden vaihto keskimääräisestä lukumäärästä, %			47,1 %	51,1 %	77,7 %

VASTUUT JA VAKUUDET, MEUR**30.9.2020****30.9.2019****31.12.2019**

Velat, joiden vakuudeksi on annettu omaisuutta			
Rahalaitoslainat	63,5	56,3	54,7
Myymättömien asunto- ja kiinteistöosakeyhtiöiden osakkeiden velkaosuudet	21,8	52,2	32,8
Osamaksuvelat	0,3	0,6	0,6
Yhteensä	85,7	109,1	88,1
Vakuudet			
Kiinteistökiinnitykset	9,4	9,4	9,4
Pantit	36,9	61,9	60,5
Omavelkaiset takaukset	0,3	0,3	0,3
Yhteensä	46,5	71,6	70,2
Urakkatakaukset			
Työaikaiset takaukset	45,4	39,2	41,2
Takuuajaiset takaukset	20,9	13,6	17,6
RS-takaukset	22,5	32,2	35,0
Maksutakaus	2,0	3,9	4,1
Yhteensä	90,8	88,8	97,9
Kiinteistöjen arvonlisäveron tarkistusvastuu			
Palautusvastuu	2,6	3,2	2,6

Osamaksuvelkojen vakuutena on rahoitettu kalusto. Omavelkaiset takaukset sisältävät toisen konserniin kuuluvan yhtiön puolesta annettuja urakkatakausten ja rakennettavien taloyhtiöiden lainojen takauksia. Pantit ovat rahalaitoslainojen ja rakennettavien taloyhtiöiden lainojen vakuudeksi pantattua vaihto-omaisuutta ja muita rahoitusvaroja. Pantit esitetään kirjanpitoarvojen mukaisesti. Lisäksi tytäryhtiön lainan vakuudeksi on annettu saamisoikeus yhtiön solmimaan vuokrasopimukseen.

MYYNTITUOTTOJEN JAOTTELU, MEUR**7-9/
2020****7-9/
2019****1-9/
2020****1-9/
2019****1-12/
2019**

Ajan kulumisen mukaan tuloutettu myynti	94,1	88,5	274,8	256,5	349,1
Luovutuksen mukaisesti tuloutettu myynti	26,2	62,8	99,3	140,9	318,0
Vuokratuotot	0,2	0,2	0,8	0,4	0,6
Yhteensä	120,4	151,5	374,9	397,8	667,7

SEGMENTTI-INFORMAATIO

Yhtiöllä on yksi toimintasegmentti, Rakentamispalvelut. Segmentin liiketoiminta on pääosin uudisrakentamispalveluiden tuottamista. Konsernin johto seuraa koko konsernia ja segmentin luvut ovat yhtenevät konsernilukujen kanssa.

LÄHIPIIRILIIKETOIMET

Konsernin lähipiiriin kuuluvat konserniyhtiöiden, hallituksen jäsenten ja konsernin ylimmän johdon lisäksi ne tahot, joissa lähipiirillä on vaikutusvalta joko omistamisen tai johtamisen perusteella. Lähipiiriin luetaan myös osakkuus- ja yhteisyritykset.

Lähipiirin kanssa toteutuneet liiketapahtumat

MEUR	Myynnit 1-9/2020	Myynnit 1-9/2019	Ostot 1-9/2020	Ostot 1-9/2019	Myynnit 1-12/2019	Ostot 1-12/2019
Avainhenkilöt ja heidän vaikutusvaltayritykset	75,4	19,1	4,5	3,9	30,9	4,6
Yhteensä	75,4	19,1	4,5	3,9	30,9	4,6

MEUR	Saamiset 30.9.2020	Saamiset 30.9.2019	Velat 30.9.2020	Velat 30.9.2019	Saamiset 31.12.2019	Velat 31.12.2019
Avainhenkilöt ja heidän vaikutusvaltayritykset	5,9	2,5	0,2	0,0	4,5	0,0
Yhteensä	5,9	2,5	0,2	0,0	4,5	0,0

Valtaosa lähipiiriliiketoimille myynneistä liittyy asuntojen ja muiden tilojen ostamiseen yhtiöltä. Liiketoimien arvoksi on katsottu valmiin kohteen velaton myyntihinta. Ostot ovat pääasiassa kalustevuokrausta ja muita palveluostoja. Osakkuusyritysten kanssa ei ollut liiketapahtumia.